

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2024

Nr. 15

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2023

Hierbij bied ik u ter informatie de MKBA-werkwijzer «Kosten en baten van Justitie en Veiligheidsbeleid. Werkwijzer voor maatschappelijke kosten-batenanalyses» aan. Deze werkwijzer is in opdracht van het WODC en op verzoek van JenV opgesteld door een consortium van SEO Economisch Onderzoek en Ecorys.

De werkwijzer beschrijft, vanuit het perspectief van Justitie en Veiligheid, de rol van maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA) in de besluitvorming, handreikingen voor het voorbereiden en uitvoeren van een MKBA, de risico's en onzekerheden van MKBA's en aanwijzingen voor het presenteren van de uitkomsten. Met een MKBA wordt nagegaan of een beleidsmaatregel de welvaart verhoogt. Dit is het geval als de maatschappelijke baten groter zijn dan de maatschappelijke kosten. Maatschappelijke baten en kosten omvatten alles waar mensen belang aan hechten, niet alleen geld, maar bijvoorbeeld ook veiligheid. De werkwijzer geeft een compleet overzicht van de toepasbaarheid van MKBA voor justitie- en veiligheidsbeleid. In de werkwijzer is een afwegingskader opgenomen dat aanvragers en opstellers van een MKBA helpt om een juiste vorm te kiezen. Daarbij wordt ingegaan op de rol van morele en ethische overwegingen, die vaak van groot belang zijn op het terrein van Justitie en Veiligheid. Deze methodiek sluit aan op het beleidskompas. De werkwijzer besteedt tevens aandacht aan brede welvaart; een perspectief dat verder kijkt dan alleen directe financieel-economische consequenties, maar ook kijkt naar leefbaarheid en sociaal maatschappelijke aspecten op de langere termijn. Verder zullen MKBA's plaats krijgen op de Strategische Evaluatie Agenda (SEA) en de periodieke rapportages.

De werkwijzer is een aanvulling op de «Algemene leidraad MKBA». Het kabinet benadrukt dat de inhoud en de aanbevelingen in de rapporten volledig onafhankelijk en in nauw overleg met de planbureaus CPB en PBL

tot stand zijn gekomen. De werkwijzer is als zodanig puur wetenschappelijk en neutraal van aard, zonder enig politiek of beleidsmatig karakter. De werkwijzer zal geactualiseerd worden, als nieuwe wetenschappelijke inzichten daar aanleiding toe geven. Uitvoerders van MKBA's die deze werkwijzer gebruiken blijven intussen zelf verantwoordelijk voor opname van de meest recente wetenschappelijke inzichten in hun onderzoeken.

CPB en PBL hebben de werkwijzer getoetst aan hun «Algemene leidraad voor maatschappelijke kosten-batenanalyse». Deze toets is opgenomen in bijgevoegde beoordelingsbrief. De conclusie van deze toets is dat deze werkwijzer een adequate leidraad vormt voor het opstellen van MKBA's voor justitie en veiligheidsbeleid. Het PBL en het CPB geven de gebruiker van de werkwijzer een aantal aandachtspunten mee waarmee rekening gehouden moet worden. Met inachtneming van deze aandachtspunten draagt het volgen van de aanbevelingen in deze werkwijzer door uitvoerders van MKBA's bij aan de kwaliteit van het instrument MKBA in besluitvormingsprocessen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius